

Комунальний заклад «Центральноукраїнський
науковий ліцей-інтернат Кіровоградської обласної ради»

Виховна година
«Правила дорожнього руху знаєш - здоров'я та життя зберігаєш!»

Вихователь:
Вікторія Маловик

Кропивницький, 2024

Виховна година

«Правила дорожнього руху знаєш - здоров'я та життя зберігаєш!»

Мета: нагадати учням про види загроз на дорозі, чинники, які впливають на суспільну небезпеку та заходи безпеки; систематизувати знання щодо правил дорожнього руху та дорожні знаки, які стосуються пішоходів; розвивати вміння швидко орієнтуватися і правильно приймати рішення в дорожніх ситуаціях, уникати небезпек; виховувати відповідальне ставлення до обов'язків учасника дорожнього руху згідно з ПДР.

Обладнання: презентація, плакати

Проблемні питання:

1. Що ви знаєте про правила дорожнього руху, причини та види ДТП, статистику ДТП в Україні?
2. Хто належить до пішоходів?
3. Які права та обов'язки пішоходів?
4. Які існують дорожні знаки для пішоходів?

Хід виховної години

Вихователь: Доброго дня! Рада бачити вас здоровими, повними сил та енергії. Сподіваюся, що після сьогоднішнього спілкування ви ще більше будете цінувати своє життя та здоров'я. А говорити ми будемо про безпеку на дорозі, про правила дорожнього руху, про необхідність не тільки їх знати, але й дотримуватись.

Що ви знаєте про правила дорожнього руху? *(відповіді дітей)*

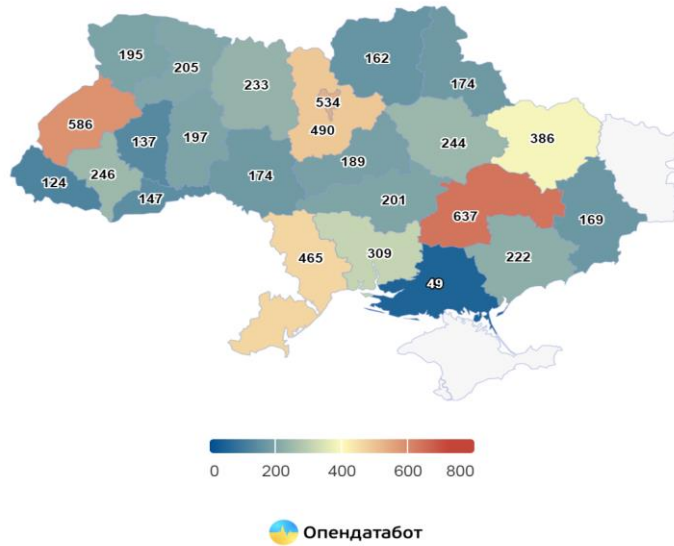
А чи завжди ви дотримуетесь ПДР? *(відповіді дітей)*

Хочу повідомити вам про жахливу статистику дорожньо-транспортних пригод в Україні. До смертельних ДТП призводять не тільки водії, а й пішоходи.

Майже 6,5 тисяч ДТП з постраждалими зафіксовано в Україні за 4 місяці 2024 року за даними Департаменту патрульної поліції (ДПП). Це на 6% більше, ніж за аналогічний період 2023 року. 813 осіб загинуло у цих ДТП. Також суттєво збільшилась кількість ДТП з постраждалими з вини дітей — у 1,4 рази щогоріч. Найбільше таких ДТП сталося на Львівщині.

Давайте його проаналізуємо статистику кількості ДТП по областях України за січень-квітень *(діти аналізують дані) (слайд 1)*

Де найчастіше трапляються ДТП з постраждалими січень-квітень 2024

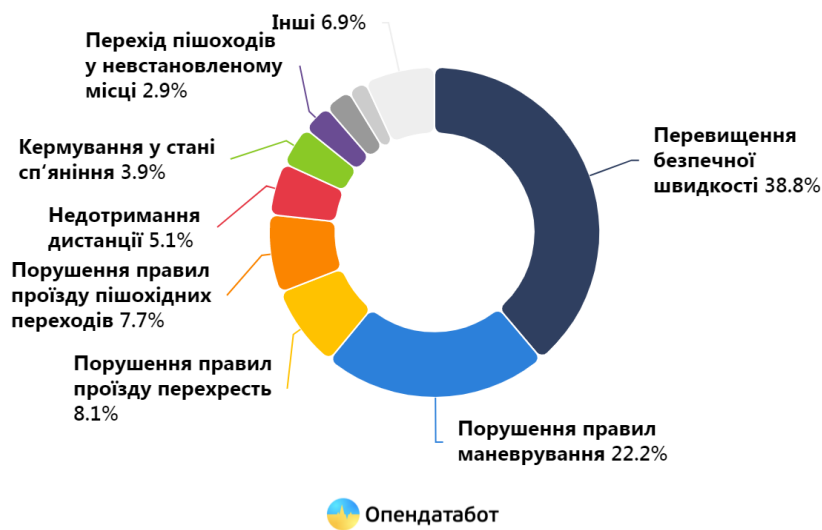

Найбільший приріст ДТП з постраждалими за рік зафіксовано у Херсонській (+26%), Миколаївській (+23%) та Рівненській областях (+23%). Найбільше людей — 70% від загальної кількості — загинуло у ДТП через перевищення швидкості (430) та порушення правил маневрування (136).

Які причини ДТП вам відомі? (відповіді дітей)

Пропонуємо проаналізувати причини ДТП з постраждалими та їх кількість у відсотках за січень-квітень 2024 року, що представлено на слайді (діти аналізують дані) (слайд 2)

Топ причин ДТП з постраждалими січень-квітень 2024

© 2024 Опендатабот — відкриті дані

Ми бачимо інформацію про причини ДТП та їх кількість. (слайд 3)

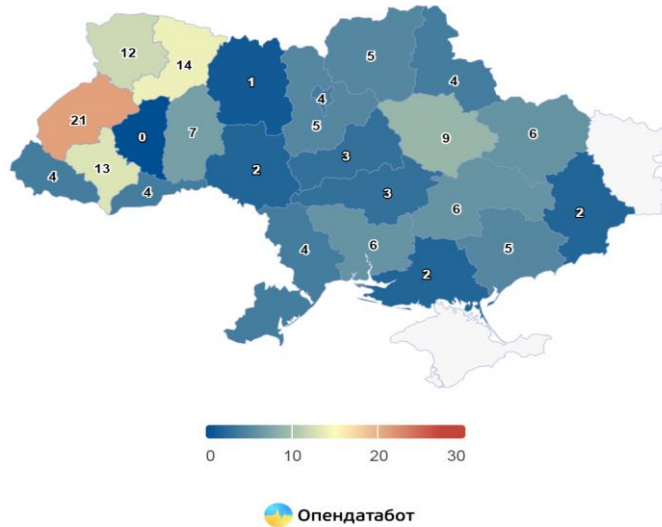
Перевищення безпечної швидкості	2 514	38.8%
Порушення правил маневрування	1 435	22.2%
Порушення правил проїзду перехресть	523	8.1%
Порушення правил проїзду пішохідних переходів	496	7.7%
Недотримання дистанції	332	5.1%
Кермування у стані сп'яніння	255	3.9%
Перехід пішоходів у невстановленому місці	186	2.9%
Перевищення встановленої швидкості	170	2.6%
Виїзд на зустрічну смугу	119	1.8%
Інші	445	6.9%

Варто зазначити, що кількість ДТП з постраждалими за участю дітей зростає рік до року. Так, 956 таких аварій сталося за перші чотири місяці 2024 року — майже на чверть більше, ніж за аналогічний період торік. Найбільше таких ДТП зафіксовано на Львівщині — 115 випадків. (слайд 4)

Кількість ДТП з постраждалими з вини дітей зросла у 1,4 рази цього року порівняно з минулим роком і у 3 рази порівняно з 2021 роком. Найбільше таких випадків сталося на Львівщині (21), Рівненщині (14), Івано-Франківщині (13) та Волині (12) (слайд 5).

Де найчастіше трапляються ДТП з вини дітей? січень-квітень 2024

Скільки ДТП з мототранспортом закінчилися смертю у 2024 році: приголомшлива статистика.

За п'ять місяців 2024 року було зафіксовано близько 1,2 тисячі аварій за участі мотоцикла чи мопеда. При цьому у цих аваріях загинуло 110 осіб та ще 1 401 людина отримала травми. (слайд 6)

Смертельні ДТП з мототранспортом

Станом на 01 червня 2024 року

Опендатабот

© 2024 Опендатабот — відкриті дані

Про це повідомляє [Опендатабот](#).

Згідно зі статистикою поліції, в середньому у 2024 році на місяць ставалося 250 таких дорожньо-транспортних пригод. Майже кожна 11 аварія за участю мототранспорту завершується смертю. Згідно з оприлюдненою інформацією, кожен десятий загиблий в аварії в Україні позбувся життя через ДТП з мотоциклом чи мопедом.

При цьому кількість травмованих в аваріях за участю двоколісних транспортних засобів складає 13% від загальної кількості постраждалих в аваріях на території України.

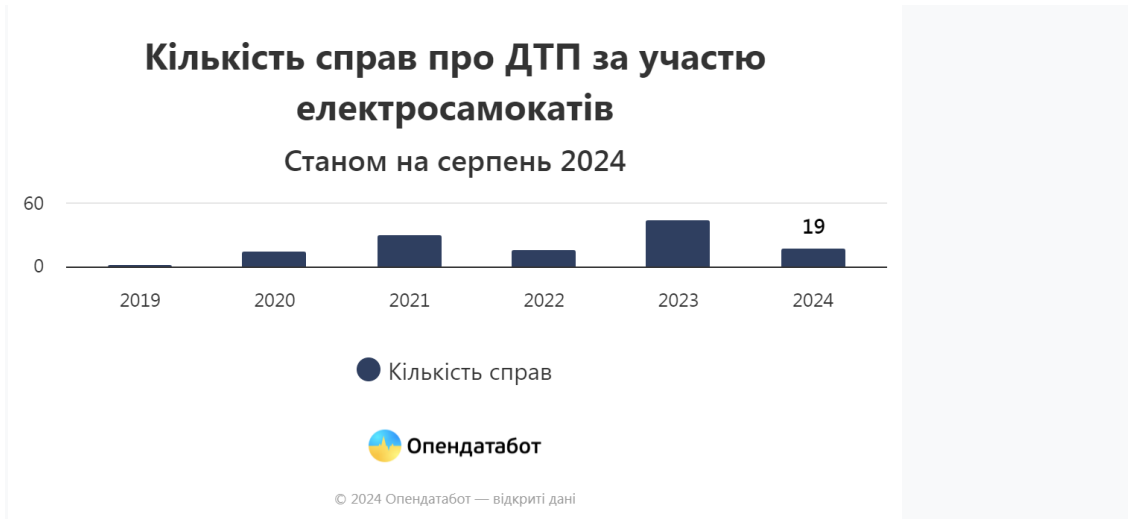
Кількість ДТП за участю електросамокатів зростає

Самокатників, винних у ДТП, штрафують від 340 грн до 17 тисяч грн та позбавляють водійських прав

Щонайменше 130 справ через ДТП за участю електросамокатів розглядалося у судах за останні 5 років за даними пошуковика по судовому реєстру «Бабуся». 34% з них потрапили на розгляд у 2023 році. За порушення самокатників можуть штрафувати від 340 грн до 17 000 грн та на рік позбавити водійського посвідчення.

111 адміністративних та 22 кримінальні справи через ДТП з електросамокатами знайдено в судовому реєстрі станом на серпень 2024 року. Найбільшу кількість ДТП за участю самокатників було зафіксовано торік: 36 адміністративних та 10 кримінальних справ. Втім, рік до року таких проваджень лише більше: цьогоріч вже відкрито більше кримінальних справ, аніж за весь 2021 рік. Від початку поточного року у судах вже розглядалося щонайменше 16 адміністративних та 3 кримінальні справи за участю самокатників.

Кількість справ про ДТП за участю електросамокатів станом на серпень 2024 року (слайди 7, 8)

Кількість справ про ДТП за участю електросамокатів						
Рік	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість справ	3	16	32	17	46	19

Найчастіші види ДТП, коли в дорожній пригоді винні власне водії самокатів, — це наїзд на пішохода або ж пошкодження майна. У таких справах кермувальники переважно відбуваються сплатою штрафу у розмірі від 340 до 850 грн.

Водночас більшає кількість випадків, коли водіїв самоката «ловлять» за кермом у нетверезому стані. Так, наприклад, торік водій орендованого самоката на тротуарі збив жінку. Під час перевірки у нього виявили 0,9 проміле алкоголю — це приблизно як після вживання 250 мл горілки. Порушника оштрафували на 17 тисяч грн та позбавили водійського посвідчення на рік.

Проте порушників не завжди можна повноцінно притягти до відповідальності: кермувальники можуть не мати водійського посвідчення та просто не знати ПДР. Так, наприклад, кур'єр на електросамокаті, який поспішав на замовлення з 0,33 проміле, у суді доводив, що був тверезий, а самокат не є транспортним засобом. Втім, ці аргументи не допомогли уникнути штрафу у 17 тисяч грн. Вилучити водійське посвідчення, як того вимагає закон, не змогли — у порушника його ніколи й не було.

«Наразі дуже важливо саме на законодавчому рівні розробити чіткі та зрозумілі правила дорожнього руху для електросамокатів та відповідальність за їх порушення.— коментує Антон Мілка, керівник напряму з розвитку шерінгових сервісів компанії Volt в Україні.

Нагадую, що у 2023 р. водіїв самокатів на рівні закону визнали повноцінними учасниками дорожнього руху — проте спеціальні правила для них досі не затверджені. Кермувальники електросамокатів, моноколес тощо повинні рухатися якомога правіше проїзної частини, користуватися світловідбивними елементами та шоломами. Водночас їздити тротуарами та пішохідними доріжками такому транспорту заборонено.

Джерело: Опендатабот

Як бачимо, не тільки водії, а й пішоходи є причиною аварій. Тому ми повинні дотримуватись правил дорожнього руху, бути уважними та відповідальними, щоб зберегти здоров'я та життя своє та інших людей.

Запам'ятайте, що пішохід - такий же учасник дорожнього руху!

Так хто ж такі пішоходи? (відповіді дітей)

Відповідно до Правил дорожнього руху та ЗУ «Про дорожній рух», пішохід — це особа, яка бере участь у дорожньому русі поза транспортними засобами і не виконує на дорозі будь-яку роботу.

До пішоходів належать також особи, які рухаються в кріслах колісних без двигуна, ведуть велосипед, мопед, мотоцикл, везуть санки, візок, дитячу коляску чи крісло колісне. Учасниками дорожнього руху є особи, які беруть безпосередню участь у процесі руху на дорозі як пішохід, водій, пасажир, погонич тварин, велосипедист, а також особа, яка рухається в кріслі колісному.

Пригадаємо що забороняється пішоходам? (відповіді дітей)

Вірно, давайте узагальнимо **що забороняється пішоходам:**

- виходити на проїзну частину, не впевнившись у відсутності небезпеки для себе та інших учасників руху;
- затримуватися і зупинятися на проїзній частині, якщо це не пов'язано із забезпеченням безпеки дорожнього руху;
- рухатися по автомагістралі чи дорозі для автомобілів, за винятком пішохідних доріжок, місць стоянки і відпочинку.

У разі причетності пішохода до дорожньо-транспортної пригоди він повинен надати можливу допомогу потерпілим, записати прізвища та адреси очевидців, повідомити орган чи уповноважений підрозділ Національної поліції про пригоду, необхідні дані про себе і перебувати на місці до прибуття поліцейських.

- раптово виходити, вибігати на проїзну частину, в тому числі на пішохідний перехід;
- допускати самостійний, без нагляду дорослих, вихід дітей дошкільного віку на проїзну частину;
- переходити проїзну частину поза пішохідним переходом, якщо є розділювальна смуга або дорога має чотири і більше смуг для руху в обох напрямках, а також у місцях, де встановлено огороження.

Які права має пішохід? (відповіді дітей)

Вірно. Я нагадаю вам усі права та обов'язки пішохода згідно Правил дорожнього руху.

Пішохід має право:

- на перевагу під час переходу проїзної частини позначеними нерегульованими пішохідними переходами, а також регульованими переходами за наявності на те відповідного сигналу регульовальника чи світлофора;
- вимагати від органів виконавчої влади, власників автомобільних доріг, вулиць і залізничних переїздів створення умов для забезпечення безпеки дорожнього руху.

Пішохід зобов'язаний:

- Пішоходи повинні рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, тримаючись правого боку.
- Якщо немає тротуарів, пішохідних доріжок або пересуватися по них неможливо, пішоходи можуть рухатися велосипедними доріжками, тримаючись правого боку і не утруднюючи рух на велосипедах.
- Пішоходи, які переносять громіздкі предмети, або особи, які пересуваються в кріслах колісних без двигуна, ведуть мотоцикл, велосипед чи мопед, везуть санки, візок тощо, якщо їх рух тротуарами, пішохідними чи

велосипедними доріжками або узбіччями створює перешкоди для інших учасників руху, можуть рухатися по краю проїзної частини в один ряд.

- За межами населених пунктів пішоходи, які рухаються узбіччям чи краєм проїзної частини, повинні йти назустріч руху транспортних засобів.
- У темну пору доби та в умовах недостатньої видимості пішоходи, які рухаються проїзною частиною чи узбіччям, повинні використовувати світлоповертальні елементи (стрічку, наклейку, жилет тощо) або бути в одязі, який має світлоповертальні елементи, для своєчасного їх виявлення іншими учасниками дорожнього руху.
- Рух організованих груп людей по дорозі дозволяється тільки в напрямку руху транспортних засобів колоною не більш як по чотири особи в ряду за умови, що колона не займає більше половини ширини проїзної частини одного напрямку руху. Попереду і позаду колони на відстані 10-15 м з лівого боку повинні бути супровідники з червоними прапорцями, а у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості — із засвіченими ліхтарями: спереду — білого кольору, позаду — червоного.
- Організовані групи дітей дозволяється водити тільки по тротуарах і пішохідних доріжках, а коли їх немає – по узбіччю дороги у напрямку руху транспортних засобів колоною, але тільки у світлу пору доби і лише в супроводі дорослих.
- Пішоходи повинні переходити проїзну частину по пішохідних переходах, у тому числі підземних і надземних, а у разі їх відсутності — на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч.
- Якщо в зоні видимості немає переходу або перехрестя, а дорога має не більше трьох смуг руху для обох його напрямків, дозволяється переходити її під прямим кутом до краю проїзної частини в місцях, де дорогу добре видно в обидва боки, і лише після того, як пішохід упевниться у відсутності небезпеки.
- У місцях, де рух регулюється, пішоходи повинні керуватися сигналами регулювальника або світлофора.
- Перед виходом на проїзну частину з-за транспортних засобів, що стоять, та будь-яких об'єктів, що обмежують оглядовість, пішоходи повинні впевнитись у відсутності транспортних засобів, що наближаються.
- Чекаючи транспортний засіб пішоходи повинні на тротуарах, посадкових майданчиках, а якщо вони відсутні, — на узбіччі, не створюючи перешкод для дорожнього руху.
- На трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, пішоходам дозволяється виходити на проїзну частину лише з боку дверей і тільки після зупинки трамвая.
- Після висадки з трамвая необхідно залишити проїзну частину не затримуючись.
- У разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком червоного та (або) синього кольору і (або) спеціальним звуковим

сигналом пішоходи повинні утриматися від переходу проїзної частини або негайно залишити її.

Діти, назвіть, будь ласка, які ви знаєте дорожні знаки для пішоходів?
(відповіді дітей).

Зараз перевіримо, чи всі дорожні знаки для пішоходів ви перелічили. (Слайд 9)

Які дорожні знаки ви не назвали? (відповіді дітей)

Діти, ми з вами повторили правила дорожнього руху, пригадали дорожні знаки, які стосуються пішоходів. Тепер давайте **закріпимо знання під час гри «Знайди та попередь пастку для пішохода»**. На плакатах представлені різні ситуації, в які потрапили пішоходи на дорозі. Необхідно зазначити які правила дорожнього руху вони порушили та як необхідно поводитися у даній ситуації (учні пропонують свої варіанти відповідей, вихователь аналізує їх згідно ПДР).

Молодці, діти! Ви гарно попрацювали.

Які висновки ми можемо зробити із сьогоднішнього заходу? (відповіді дітей)

Вірно. **Всі повинні запам'ятати, що:**

- **необхідно бути уважним на дорозі та дотримуйтесь Правил дорожнього руху;**
- **не наражати на небезпеку своє життя та здоров'я інших.**

Бажаю усім бути здоровими, уважними та відповідальними.

Використані матеріали:

1. Правила дорожнього руху <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-п/ed20221214#Text>
2. Закон України про дорожній рух <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>
3. <https://opendatabot.ua/analytics/kids-dtp-2024-4> (статистична інформація)
4. <https://trueua.info/news/skilki-dtp-z-mototransportom-zakinchilisy-smertyu-u-2024-roci-prigolomshliva-statistika> (статистична інформація).